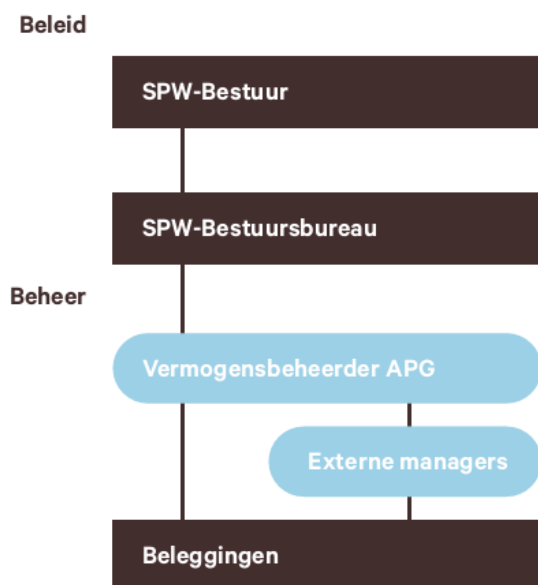

Samenwerking SPW met uitvoeringsorganisatie

SPW is open over hoe we de pensioengelden van onze deelnemers beheren. Europese regelgeving (de herziene Richtlijn Aandeelhoudersrechten) vraagt dit ook van ons. Wij beleggen de pensioengelden niet zelf, maar besteden dit uit aan onze vermogensbeheerder APG Asset Management (APG AM). Hierover hebben we afspraken gemaakt in een vermogensbeheerovereenkomst. We lichten de belangrijkste elementen uit deze overeenkomst ten aanzien van publieke aandelen hieronder toe, zoals het belang van beleggen voor de lange termijn en hoe we onze vermogensbeheerders hierop beoordelen en belonen.

Het belang van de lange termijn

Hoe zorgen we ervoor dat onze vermogensbeheerder de beleggingsstrategie en beslissingen afstemt op onze lange-termijnverplichtingen? Dit geven we aan in het beleggingsbeleid dat we hebben opgesteld en dat APG AM namens ons uitvoert. In dit beleid staat dat we een lange-termijnblik hebben en dat we verantwoord beleggen belangrijk vinden. Het is onze overtuiging dat deze twee zaken elkaar versterken. We laten ons niet leiden door de waan van de dag, maar profiteren van structurele ontwikkelingen op de lange termijn.

Toelichting

Het bestuur van SPW stelt iedere drie jaar een nieuw strategisch beleggingsbeleid vast. Dit beleid is mede gebaseerd op een Asset-Liability Management–studie waarbij beleggingsportefeuilles worden doorgerekend met een blik op de lange termijn (beleggingshorizon van 5 tot 15 jaar)

Het pensioenfonds is verplicht om te beleggen in het belang van onze (oud-)deelnemers en gepensioneerden. De zogenaamde prudent person-regel in de Pensioenwet schrijft voor dat we de pensioengelden op zo'n manier beleggen dat we de veiligheid, kwaliteit, verhandelbaarheid en het rendement van de portefeuille waarborgen. Dit betekent dat het risico- en rendementsprofiel van de totale portefeuille steeds is afgestemd op de (lange-termijn)verplichtingenstructuur van het fonds en de risicobereidheid van het fonds.

Een van de belangrijkste beleggingskeuzes die SPW in het strategisch beleggingsbeleid maakt, is de verdeling over de verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen en obligaties. In een Asset-Liability Management-studie vergelijken we diverse beleggingsportefeuilles in verschillende economische scenario's met elkaar. De uitkomst van deze studie is dan ook een zorgvuldige afweging tussen risico en rendement. Onze vermogensbeheerder adviseert ons bij het opstellen van het strategische beleggingsbeleid en voert dat ook voor ons uit, mede aan de hand van een jaarlijks beleggingsplan.

Verantwoord beleggen

SPW vindt het belangrijk dat APG AM bij het nemen van beleggingsbeslissingen niet alleen naar financiële informatie kijkt, maar ook naar aspecten op het gebied van milieu, mens en goed ondernemingsbestuur. Ook vragen wij van APG AM dat ze als verantwoord vermogensbeheerder invloed uitoefent op de ondernemingen waarin we beleggen, om hun financiële prestaties op de middellange tot lange termijn te verbeteren én om ze aan te sporen duurzamer en verantwoorder te werk te gaan.

Toelichting

SPW heeft een [verantwoord beleggingsbeleid](#). Wij willen dat onze deelnemers na hun pensionering een goed inkomen hebben en in een prettig leefbare wereld van dat inkomen kunnen genieten. Ons beleggingsbeleid dat APG AM namens ons uitvoert, inclusief ons beleid voor verantwoord beleggen, is gericht op het bereiken van deze twee doelstellingen.

SPW is ervan overtuigd dat beleggers betere beleggingsbeslissingen nemen als zij structureel kijken naar factoren op het gebied van mens, milieu en goed ondernemingsbestuur. Dit verschaft hun namelijk een breder beeld van de kansen en risico's van een belegging. Een voorbeeld: als de regels voor dieselauto's worden aangescherpt, heeft dat niet alleen impact op het milieu. Het heeft ook directe gevolgen voor de winst van dieselautoproducenten. Als je dit risico van tevoren goed in beeld hebt, kun je betere beleggingsbeslissingen nemen.

Insluiting

APG AM beoordeelt alle bedrijven waarin ze via aandelen of obligaties kan beleggen op rendement, risico, kosten én duurzaamheid. Dit noemen we het insluitingsbeleid. Bedrijven die op alle vier de aspecten goede prestaties laten zien, noemen we koplopers. Bedrijven die goed scoren op risico, rendement en kosten, maar achterblijven op duurzaamheid, noemen we achterblijvers. Hierin mag

APG AM alleen beleggen als ze verwacht dat ze de onderneming tot verbetering kan aanzetten. Hiervoor moet APG AM een verbeterplan opstellen. En APG AM gaat hierover met de onderneming in gesprek (*engagement*).

Verantwoord aandeelhouderschap

Een belangrijk aspect van de implementatie van ons beleid voor verantwoord beleggen is om inzicht te hebben in en invloed uit te oefenen op de ondernemingen waarin we beleggen (*stewardship*). Hoe we dit doen leggen we uit in het [Verantwoord Beleggen en Stewardship Beleid](#) dat APG voor ons uitvoert. Zo stemmen we op aandeelhoudersvergaderingen en gaan we met bedrijven in gesprek om ze aan te sporen duurzamer te werk te gaan.

APG AM beschikt over een gespecialiseerd team van professionals voor verantwoord beleggen, dat samen met de portefeuillebeheerders zorgt voor passende beleggingsbeslissingen.

Beoordeling en vergoeding van de vermogensbeheerder op basis van lange-termijnprestaties

Het is belangrijk dat de beleggingsportefeuille goed is afgestemd op het profiel en de (lange) looptijd van onze verplichtingen. SPW beoordeelt APG AM op basis van onder meer de volgende criteria:

- de prestaties over een langere periode, niet zozeer de korte-termijnresultaten
- het handelen in overeenstemming met de beleggings- en mandaatrichtlijnen
- een goed risicobeheer
- een beloningsbeleid voor haar medewerkers dat ons lange-termijn beleid ondersteunt en niet leidt tot verkeerde prikkels
- het handelen in lijn met ons beleid “Maatschappelijk Verantwoord Beleggen”

De vermogensbeheervergoeding die APG AM ontvangt, is ook een reflectie van de lange-termijndoelstellingen van het pensioenfonds.

Toeziën op de omloopsnelheid van de portefeuille

SPW is een belegger met een lange-termijnhorizon. Onze vermogensbeheerder APG AM handelt in lijn met deze visie en belegt in aandelen voor een periode van in principe een aantal jaar. SPW rapporteert in het jaarverslag op totaalniveau over de transactiekosten op geaggregeerd niveau en per beleggingscategorie. Op basis hiervan monitort SPW de transactiekosten.

De looptijd van de overeenkomst tussen SPW en APG AM

De vermogensbeheerovereenkomst tussen SPW en APG AM heeft een onbepaalde looptijd, met opzegmogelijkheden.